

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

ONDERWERP	DB Ontheffing Soortenbescherming	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
DATUM	15 september 2022	VAN	Servicebureau
ZAAKNUMMER	Z2022-00000129	TELEFOON	030 258 91 11
BRIEFNUMMER	D2022-00001648	E-MAIL	servicebureau@provincie-utrecht.nl
UW REFERENTIE	-		
ONTVANGSTSDATUM	26 juli 2022		
BIJLAGE	1. Voorschriften 2. Voorgeschreven maatregelen 3. Locatie plangebied 4. Locatie aangetroffen territoria		

Eco Reest B.V. heeft namens Hemubo Bouw B.V. een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Schooneggendreef 2 t/m 238 en Stroyenborchdreef 1 t/m 289 in Utrecht en heeft zaaknummer Z2022-00000129.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 juli 2025.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op renovatie- en isolatiewerkzaamheden aan de Schooneggendreef 2 t/m 238 en Stroyenborchdreef 1 t/m 289 te Utrecht. De werkzaamheden bestaan onder andere uit:

- Puien (kozijnen en glaswerk) vervangen
- Kopgevels isoleren en van EPS met steenstrips voorzien
- Vernieuwing dakbedekking
- Vernieuwen entrees voor- en achterzijde van het gebouw.

De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) voor de periode van 1 september 2022 tot en met 1 juli 2025.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 7 september 2022 en 12 september 2022 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

"Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatie gebonden en kunnen daarom niet op een andere locatie plaatsvinden."

Werkwijze

"Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen en is daarmee niet een ecologisch

gunstiger alternatief.

Tevens is de bouwmethode afhankelijk van aanwezigheid van asbest achter de bestaande stelkozijnen en tevens vanwege de brandveiligheid van de gevels. Hierdoor kunnen aan de lange zijdes geen doorbraken in de constructies plaatsvinden.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren."

Planning

"De werkwijze en de planning worden zodanig afgestemd en aangepast zodat er geen overtreding van de Wet natuurbescherming aan de orde is. Pas na ontvangst van de ontheffing en na het voldoen van de gewenningsperiode zullen er werkzaamheden worden uitgevoerd waarbij een ontheffing noodzakelijk is. Alle werkzaamheden zullen worden uitgevoerd aan de hand van een ecologisch werkprotocol."

Betreft de uitvoeringsperiode voegt u hier het volgende aan toe:

"Alle werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten de voor de betreffende soort kwetsbare periode. Indien de werkzaamheden binnen de kwetsbare periodes worden uitgevoerd, worden de verblijfplaatsen tijdig ongeschikt gemaakt."

Conclusie alternatievenafweging

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

In de aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep als volgt onderbouwd:

"Mitros houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering. Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatie gebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie.

Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'."

Op 12 september 2022 heeft u de huidige energielabels van de te verduurzamen woningen aangeleverd. Hieruit blijkt dat vier woningen van energielabel G naar energielabel B, 22 woningen van energielabel F naar energielabel B, 28 woningen van energielabel E naar energielabel B, 43 woningen van energielabel D naar energielabel B en 167 woningen van energielabel C naar energielabel B zullen stijgen door de werkzaamheden.

Algemene afspraken over verduurzaming door renovatie

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs, dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Vooruitlopend hierop zijn afspraken gemaakt om tot en met 2022 100.000 corporatiewoningen te verduurzamen. Om deze doelstellingen te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van bestaande woningen nodig. Woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt renovatie ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn drie paarterritoria vastgesteld; één aan de noordzijde van de Strooyenborchdreef, één aan de zuidoostzijde van de Strooyenborchdreef en één op de hoek van de noordoost Stroyenborchdreef – noordwest Schooneggendreef. De exacte locaties van de paarverblijven zijn niet bekend. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één paarterritorium vastgesteld, aan de zuidzijde van de Schooneggendreef. De exacte locatie van de paarverblijfplaats is niet bekend. (Vorstvrije)

verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden

Een kaart met de locaties van de aangetroffen territoria is opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

Landelijk

"De gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Deze is onderdeel van de landelijke populatie die wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen. De staat van instandhouding van de status en trends in populatieomvang van gewone dwergvleermuis zijn tot op heden onbekend¹."

Regionaal en lokaal

"De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt bijna 900 waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa 1 kilometer van de afgelopen tien jaar. De meeste waarnemingen betreffen overvliegende dieren langs vliegroutes (watergangen en wegen) en foeragerende dieren."

Ruige dwergvleermuis

Landelijk

"De ruige dwergvleermuis is een in ons land algemeen voorkomende soort en wordt ruim verspreid in het noorden en westen van Nederland waargenomen. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019¹ blijkt dat ruige dwergvleermuis een groot verspreidingsgebied heeft. De staat van instandhouding en het toekomstperspectief zijn als matig ongunstig gekwalificeerd.

De aantallen in de trektijd, in het najaar (wanneer ook de vrouwtjes en jongen in Nederland zijn), worden geschat op 50.000 tot 100.000 dieren. Er zijn geen gegevens bekend over de trend in aantallen²."

Regionaal en lokaal

"De NDFF telt 69 waarnemingen van de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving van het projectgebied in de afgelopen tien jaar binnen een straal van circa 1 kilometer. Het gebrek aan meer waarnemingen is kan komen door een gebrek aan recent onderzoek. Een groot deel van de waarnemingen is waargenomen in het buitengebied, ten noorden van de woonwijken".

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn beide algemeen voorkomende vleermuissoorten in Nederland. Naar verwachting heeft herinrichting van het plangebied minimale effecten op de lokale en regionale populatie van zowel de gewone dwergvleermuis als de ruige dwergvleermuis. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

¹ WUR (2019). Vogel- en Habitatrichtlijn rapportage 2019

² Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 Juli 2017

De werkzaamheden worden drie paarterritoria van de gewone dwergvleermuis en één paarterritorium van de ruige dwergvleermuis vernield/ Hierdoor wordt de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en/of compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Voordat u start met de werkzaamheden plaatst u voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen op hiervoor geschikte locaties. Voordat u start met de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode maakt u de vastgestelde verblijfplaatsen ongeschikt. U plaatst voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan de aanvrager van de ontheffing en een afschrift van de beschikking aan:

- Milieu adviesbureau Eco Reest B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Heeft u vanuit het bestemmingsplan, omgevingsplan of de Algemene plaatselijke verordening toestemming nodig voor de ruimtelijke ingreep? Dan kunt u pas beginnen met het uitvoeren van de werkzaamheden als u alle toestemmingen ontvangen heeft. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. Het ongeschikt maken van de aanwezige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied:
 - a. dient alleen met houten latten voor het afsluiten van de openingen te gebeuren. Met het gebruik van pur gaan wij niet akkoord.
 - b. Dient, gezien het maatwerk van gecombineerde verblijven, plaats te vinden tussen:
 - i. 15 september en 31 oktober (uitsluitend gewone dwergvleermuis);
 - ii. 1 oktober en 31 oktober (uitsluitend ruige dwergvleermuis);
 - iii. 15 oktober en 31 oktober (gecombineerd gewone dwergvleermuis en ruige vleermuis binnen hetzelfde gebouw)
 - iv. 15 april en 15 mei (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis).
12. Afwijkend aan hoofdstuk 5.2.1. *Tijdelijke mitigatie vleermuizen* in bijlage 2 van dit besluit, worden de reeds aangebrachte vleermuiskasten van type VK MP 04 als experimenteel beschouwd en gelden daarom als 50% van het mitigerende aantal. Per paarterritorium dienen daarom nog 2 tijdelijke verblijfplaatsen aangebracht te worden, met minimale afmetingen van 50 centimeter hoog, 20-30 centimeter breed en 1 - 2 compartimenten (conform het Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12). Wanneer deze verblijfplaatsen in september 2022 geplaatst worden, voldoet men aan de gewenningsperiode om in april 2023 de werkzaamheden te laten starten.
13. De tijdelijke maatregelen voor de paarterritoria van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis moeten vanaf het opleveren van de permanente maatregelen nog 6 maanden aaneengesloten, voorafgaand aan het paarseizoen beschikbaar te zijn als gewenningsperiode. Wanneer de initiatiefnemer de tijdelijke kasten na deze periode wenst te verwijderen, moet de controle, het ongeschikt maken en de verwijdering van de tijdelijke verblijfplaatsen uitgevoerd worden door een deskundig ecooloog. Onbewoonde tijdelijke kasten kunnen daarna verwijderd worden.
14. Afwijkend aan hoofdstuk 5.1.3 *Permanente mitigatie vleermuizen* in bijlage 2, moet voor de 16 aan te brengen compenserende maatregelen de afmetingen van minimaal 50 x 80 centimeter aangehouden worden (conform het Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12). Bij voorkeur worden deze op de hoek van de bebouwing gepositioneerd.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

15. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

Bron: *Activiteitenplan Versie 1.0* van 25 juli 2022

5. MITIGATIEPLAN

In dit hoofdstuk zijn de maatregelen uitgewerkt om de effecten op (verblijfplaatsen van) beschermde diersoorten zo goed mogelijk te mitigeren of te compenseren. Dit hoofdstuk vormt de basis voor het ecologisch uitvoeringsplan.

5.1 Vleermuizen

5.1.1 Effect van de werkzaamheden, zonder mitigerende maatregelen

In het flatgebouw aan de Schooneggendreef en Stroyenborchdreef zijn drie paarverblijven van gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aanwezig. Als gevolg van de werkzaamheden komen bovengenoemde verblijfplaatsen te vervallen.

5.1.2 Tijdelijke mitigatie vleermuizen

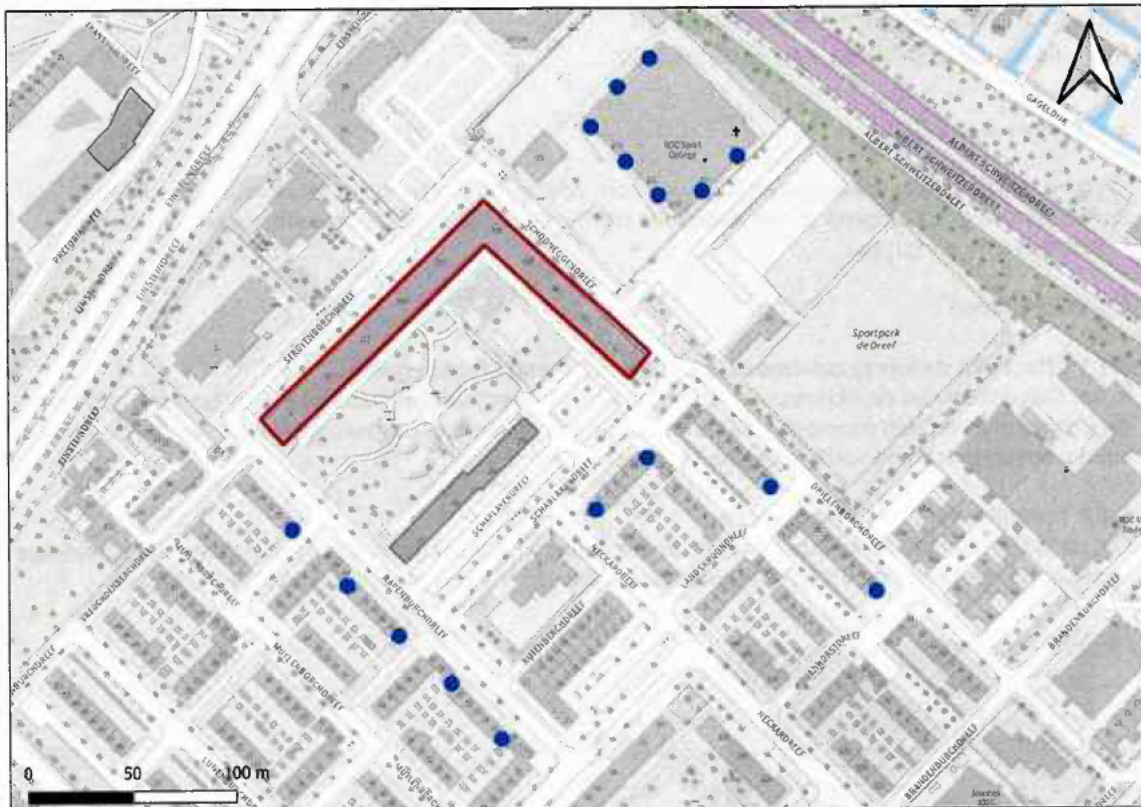
Om de tijd gedurende de werkzaamheden te overbruggen zijn per gevonden verblijfplaats vier uitwendige kasten opgehangen van het type VK MP 04 vleermuizenkast van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar).

Figuur 5.1 VK MP 04 van Vivara Pro

In totaal zijn er zestien tijdelijke vleermuiskasten opgehangen. Deze kasten zijn opgehangen met een minimale tussenliggende afstand van twintig meter.

- Zeven kasten zijn opgehangen aan het gebouw van het ROC Sport College. De kasten zijn zo hoog mogelijk aan de dakrand opgehangen. Deze zeven kasten zijn begin maart 2022 opgehangen.
- Negen kasten zijn op de kopgevels van omliggende woningen opgehangen. De kasten zijn op minimaal drie meter hoogte opgehangen. Deze negen kasten zijn eind april 2022 opgehangen.

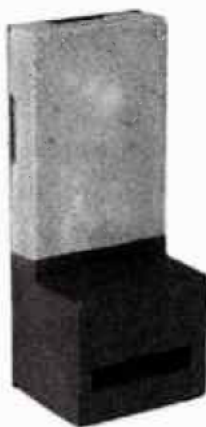
Figuur 5.2 Locaties tijdelijke vleermuiskasten aangeven met blauwe stip (bron achtergrondkaart: QGIS, 2022)

5.1.3 Permanente mitigatie vleermuizen

De permanente mitigatie zal bestaan uit het plaatsen van tien inbouwstenen in de kopgevels en het geschikt maken van delen van de dakrand. De locaties van de inbouwkasten zijn weergegeven als donker blauwe rechthoeken en de locaties van de verblijfplaatsen in de dakranden zijn weergegeven met lichtblauwe kruizen in de figuren 5.5 tot en met 5.8. In totaal worden er twintig permanente verblijfplaatsen teruggebracht in de nieuwe situatie.

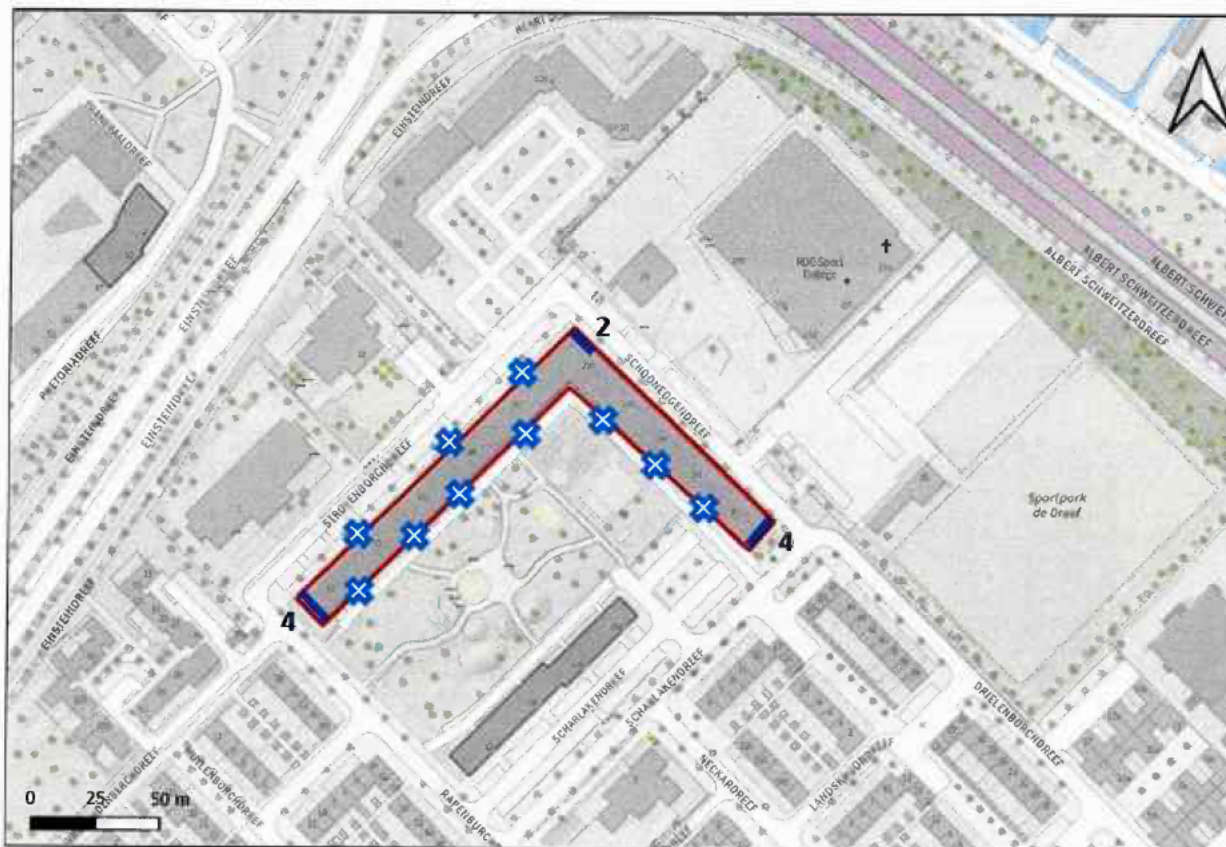
Inbouwstenen kopgevels

De inbouwstenen zijn van het type IB VL 06 van Vivara Pro (zie figuur 5.3). Deze inbouwsteen is zowel geschikt als zomerverblijf, paarverblijf en als winterverblijf in milde winters.

Figuur 5.3 IB VL 06 van Vivara Pro

Per gevel worden er twee of vier inbouwstenen geplaatst. De stenen worden op 8 meter hoogte en op 28,5 meter hoogte geplaatst (zie figuur 5.4 tot en met 5.8). Op deze manier wordt een onderlinge afstand van twintig meter tussen de beide inbouwstenen bewaard. Bij het plaatsen van de stenen wordt er gelet op een vrije in- en uitvliegroute. De stenen worden geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtversterking. De inbouwkasten zijn eind 2023 gereed en zijn gebruiksklaar voor aanvang van het paarseizoen 2024.

Figuur 5.4 Locaties en aantallen inbouwkasten in kopgevels (blauw gearceerd) en verblijfplaatsen in dakrand (lichtblauwe kruizen). Projectgebied (rood omlijnd). (bron achtergrondkaart: ArcGIS)

Figuur 5.5 Locaties en hoogtes van inbouwstenen op kopgevel Schooneggendreef Straatzijde. (bron: Door Architecten, 2022).

Figuur 5.6 Locaties en hoogtes van inbouwstenen en verblijfplaatsen dakrand op gevels Schooneggendreef Parkzijde. (bron: Door Architecten, 2022)

Figuur 5.7 Locaties en hoogtes van inbouwstenen en verblijfplaatsen dakrand op gevels Stroyenborchdreef Parkzijde. (bron: Door Architecten, 2022)

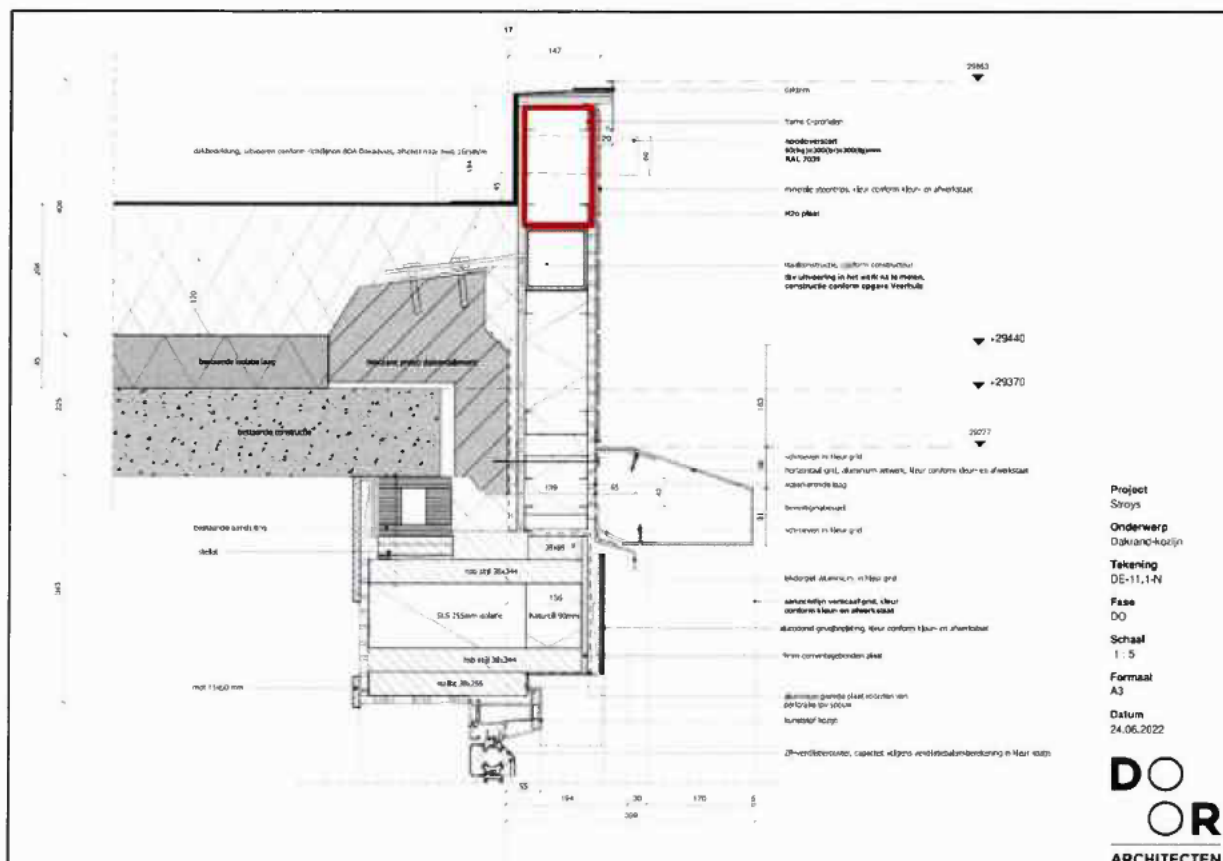

Figuur 5.8 Locaties en hoogtes van inbouwstenen en verblijfplaatsen dakrand op gevels Stroyenborchdreef Straatzijde. (bron: Door Architecten, 2022)

Dakrand geschikt maken

Op verschillende plekken worden delen van de dakrand geschikt gemaakt als verblijfplaats voor vleermuizen (zie figuur 5.8 en 5.9). De dakrand bestaat uit prefab onderdelen van drie meter lang, tien centimeter diep en negentien centimeter hoog. De binnenzijde van deze prefab dakrand wordt deels voorzien van een laag rubber om verschillende klimatologische omstandigheden in de dakrand te creëren. Daarnaast wordt de binnenzijde opgeruwd zodat vleermuizen voldoende houvast hebben.

Per verblijfplaats worden er twee toegangsmogelijkheden gemaakt (lijkende op een open stootvoeg) van anderhalf centimeter breed en vijf centimeter hoog (zie figuur 5.9). Uiteindelijk worden er tien verblijfplaatsen in de dakranden gerealiseerd op de locaties ter hoogte van een balkon. Hier is voldoende geschikte invliegruimte voor vleermuizen. De locaties van de verblijfplaatsen in de dakranden zijn weergegeven in de figuren 5.6 tot en met 5.8 met licht blauwe kruisen. Ook hierbij is weer rekening gehouden met de onderlinge afstand van twintig meter tussen de verschillende verblijfplaatsen.

Figuur 5.8 Detailtekening dakrand (bron: Door Architecten, 2022)

Figuur 5.9 Voorbeeld hoe nieuwe situatie er uit komt te zien en rood gearceerd de beschikbare dakruimte en blauw de openingen aangegeven

5.1.4 Alternatieven in de directe omgeving

Ten zuiden van het projectgebied is een soortgelijk flatgebouw aan de Scharlakendreef aanwezig. Hier is tijdens

het onderzoek naar vleermuizen een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis waargenomen. Aan de Einsteindreef is een groot gebouw van vijf woonlagen hoog aanwezig met vele open stootvoegen die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook aan de Vreuchdenberchdreef ten westen van het projectgebied zijn woningen met open stootvoegen aanwezig die geschikt zijn voor vleermuizen. Daarnaast zijn diverse woningblokken met platte daken aanwezig waarbij ruimtes onder boeiranden en daktrim aanwezig zijn voor vleermuizen. Naast de tijdelijke mitigatie die geplaatst is zijn er ruim voldoende alternatieven voor vleermuizen in de directe omgeving te vinden

5.1.5 Effect van de werkzaamheden, met mitigerende maatregelen

De verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis worden tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. Bovendien blijven alternatieven voorhanden in de flatgebouwen en woningen in de directe omgeving. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de flatgebouwen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de stand van de lokale populatie van gewone dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

5.2 Zorgvuldig handelen

5.2.1 Uitvoeringsperiode

In tabel 5.1 zijn voor de betreffende soortgroepen de kwetsbare periodes opgenomen.

Tabel 5.1 Uitvoeringsperiode

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vleermuizen												

	Werkzaamheden niet uitvoeren, tenzij het werkgebied buiten deze periode natuurvrij is gemaakt.
	Voorkeursperiode voor uitvoeren van de werkzaamheden.

Alle werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten de voor de betreffende soort kwetsbare periode. Indien de werkzaamheden binnen de kwetsbare periodes worden uitgevoerd, worden de verblijfplaatsen tijdig ongeschikt gemaakt.

5.2.2 Natuurvrij maken vleermuizen

Om zorgvuldig handelen te garanderen, worden de verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis derhalve voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de flatgebouwen bevinden tijdens de werkzaamheden. Omdat er onder de overhangende dakrand, onder de loszittende rubberen randen en onder de daktrim geen mogelijkheden zijn om verder het gebouw in te kruipen wordt er niet gewerkt met exclusion flaps. Wanneer bij controle blijkt dat er geen vleermuizen aanwezig zijn kunnen de betreffende onderdelen worden dichtgezet.

- De ruimtes onder de overhangende dakrand worden gecontroleerd met een endoscoop. Wanneer er geen vleermuizen aanwezig zijn wordt deze ruimte dichtgezet met houten latten.
- De loszittende rubberen randen onder en langs de kozijnen worden gecontroleerd op aanwezigheid van vleermuizen. Wanneer er geen vleermuizen aanwezig zijn worden de rubberen randen vastgelijmd en dichtgezet.
- De ruimtes onder de daktrim worden gecontroleerd met een endoscoop. Wanneer er geen vleermuizen aanwezig zijn wordt de ruimte onder de daktrim dichtgezet met houten latten, borstels of pur schuim.

Omdat vleermuizen gebruik kunnen maken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, worden de gehele flatgebouwen ongeschikt gemaakt.

5.3 Ecologisch werkprotocol

Alle mitigerende maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol uitgewerkt. Hierin worden tevens eventueel aanvullende voorwaarden van bevoegd gezag opgenomen. In het werkprotocol wordt ecologische begeleiding van de werkzaamheden voorgeschreven waarbij een ecooloog op het werk is op de volgende kritische momenten:

- Start werkzaamheden natuurvrij maken;
- Oplevering natuurvrij maken;
- Start werkzaamheden natuurinclusieve werkzaamheden;
- Oplevering natuurinclusieve maatregelen.

Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

De begeleidend ecooloog houdt een logboek bij van alle relevante werkzaamheden en controles.

Bijlage 3: Locatie plangebied

Bron: *Activiteitenplan Versie 1.0* van 25 juli 2022

Figuur 1. Projectgebied (rood omlijnd)

Bijlage 4: Locatie aangetroffen territoria

Bron: Activiteitenplan Versie 1.0 van 25 juli 2022

Figuur 2: Waarnemingen paarterritoria vleermuizen